

TALOUSARVIOALOITE 698/2002 vp

Määrärahan osoittaminen kasvatuksen keinoja ja vastuuta kehittävään hankkeeseen

Eduskunnalle

Hallitus on vuonna 2002 antanut selonteon lasten ja nuorten hyvinvoinnista. Selonteon eduskuntakäsittelyn yhteydessä on käynyt ilmi, että lapsi- ja perhepolitiikka maassamme on varsin hajanaista. Niin valtion- kuin paikallishallinnossakin lapsiin kohdistuvista palveluista vastaavat eri hallintokunnat, ja kokonaisvaltaisista sosiaalisen hyvinvoinnin edellytyksistä ei vastaa kukaan. Sosiaali- ja terveysministeriö painottaa myös vuoden 2003 yleistavoitteissaan mm. syrjäytymisen ehkäisyä ja palvelujärjestelmien toimivuutta kaikkialla maassa. Terveelliset elintavat, toimintakyky ja hyvä elinympäristö kuuluvat myös tavoitteisiin. Syrjäytymisen syistä ja seurauksista on jo jonkin verran kertynyt tietoa mm. Stakesin tekemistä eri selvityksistä. Työttömyyden ja sairauksien tiedetään olevan yhtenä tekijänä köyhyyden taustalla. Mm. lastenpsykiatrisilla tutkimuksilla on saatu jonkin verran tietoa myös siitä, mitkä tekijät perheissä ja lapsuudessa vaikuttavat epäedullisesti lapsen ja nuoren psyykkiseen kehitykseen ja hyvinvointiin. Melko runsaasti on olemassa tietoa myös lasten ja nuorten päihteidenkäytöstä, häiriökäyttäytymisestä ja itsestä tai toisista piittaamattomasta elämänsenteestä. Niin ikään on voimistumassa käsitys, että lasten ja nuorten ongelmat eivät koske pelkästään ns. ongelmaperheitä.

Viimeaikaisessa keskustelussa on korostettu vanhempien ja huoltajien vastuuta lasten kasvatuksessa. Päivähoidon, koulun ja kodin yhteis-

työn merkitystä on painotettu. Talousarvioehdotuksessa vuodelle 2003 on jonkin verran lisätty resursseja kuntien sosiaali- ja terveydenhuoltoon erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointipalvelujen parantamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriö on jo aiempina vuosina pyrkinyt vaikuttamaan eri keinoin työ- ja perhe-elämän yhteensovittamiseen.

Yhteiskunnastamme kuitenkin puuttuu toistaiseksi kokonaisnäkemys siitä, millaisia tekijöitä on hyvin erilaisista lähtökohdista lähteneiden lasten ja nuorten ongelmien taustalla ja millaisia kasvatuksellisia keinoja niin erilaisilla perheillä kuin muilla kasvattajilla voisi olla. Julkisessa keskustelussa viitataan milloin kasvatuskyyttömyyteen, milloin huoltajien välinpitämättömyyteen, milloin taas yhteiskunnan koviin arvoihin, monikansallisen viihteen antamiin esimerkkeihin tai yhteiskunnalliseen arvotyhjiöön.

Tässä aloitteessa tarkoitettulla määrärahalla Stakes voi käynnistää hankkeen, joka selvittäisi toisaalta eri toimijatahojen näkemyksiä ongelmien taustoista ja toisaalta etsisi yhteisiä kasvatustarvoja ja -keinoja. Laaja-alaisessa hankkeessa tulisivat toimijatahoina olemaan ainakin erilaiset perheet, päivähoito, koulut, kirkko, vapaaehtoisjärjestöt (mm. nuorisoi-, kulttuuri- ja urheilujärjestöt), työmarkkinajärjestöt, tiedotusvälineet sekä yliopistot ja tutkimuslaitokset. Hanke on laaja, ja nyt esitettävällä määrärahalla se pystytään ainoastaan käynnistämään.

TAA 698/2002 vp — Niilo Keränen /kesk ym.

Edellä olevan perusteella ehdotamme kunnioittaen,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2003 talousarvioon momentille 33.02.21

lisäyksenä 1 000 000 euroa kasvatuksen keinoja ja vastuita kehittävän hankkeen käynnistämiseen Sosiaali- ja terveysalan tutkimus- ja kehittämiskeskus-

Helsingissä 1 päivänä lokakuuta 2002

Niilo Keränen /kesk
Inkeri Kerola /kesk